

VASTINRAHOITUSANOMUS HELSINGIN KAUPUNGILTA

Forum Viriumin hankehakemuksiin

1.

Hankkeen nimi:

Hiilineutraali droonitoiminta kaupungeissa (työnimi)

Rahoitusohjelma ja jättöaika:

Etelä-Suomen EAKR, 4.3.2019

Rahoitusohjelman vaatima omarahoitusosuus:

30 %

Forum Viriumin kokonaisbudjetti ja hankkeen kokonaisbudjetti:

FVH: 350 000 €, koko hanke 850 000 €

Anottava kaupungin vastinraha Forum Viriumin budjettiin vuosittain jaoteltuna:

2019	2020	2021	yhteensä
15 000 €	45 000 €	45 000 €	105 000 €

Suunniteltu kesto:

1.9.2019 – 31.12.2021 (28 kk)

Hankekonsortio:

Koordinaattori Forum Virium Helsinki, partnereina Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK sekä Posintra Oy

Hankkeen kuvaus:

Tämä hanke pohjaa loppuvuonna 2018 haussa olleeseen 6Aika-hankkeeseen (Hiilineutraali drooniliiketoiminta), jossa Forum Viriumilla olisi ollut partneruus. Tämä hanke ei mennyt sellaisenaan läpi, joten teemalle yritetään saada uudestaan rahoitusta päivitettyinä ja uusilla konsortioilla. Tämä hanke on ns. sisarhanke Oulun amk:n koordinoiman konsortion (mukana mm VTT, SYKE, Oulun yo ymv.), Pohjois-Suomen suuralueeseen kuuluvan, sekä Ilmatieteenlaitoksen Lapin alueella (Lapin liitto) jätettävien vastaavatyypin hankkeen kanssa, eli suuralueiden ja maakuntien välinen yhteistyö on kyseessä. Tähän teemaan Forum Viriumin osalta haettiin kaupungin vastinrahoitus syksyllä 2018 ja siitä on kansliapäällikön päätös. Tämä anomus päivittää tuon päätöksen. Forum Viriumin toiminnallinen osuus pyritään pitämään kutakuinkin samankaltaisena kuin viime vuonna, lisättyä kuitenkin koordinaatiovastuulla.

Helsingin ilmastotavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 60 prosenttia jo vuosina 1990-2030. Tämä tarkoittaa merkittävää

panostustarvetta myös vähäpäästöisen liikkumisen kehittämiseen. Liikenteen osalta kasvihuonekaasupäästöjen tavoitellaan vähentyvän pääkaupungissa ainakin 20%. Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman mukaan liikenteen päästövähennyksissä tehokkainta on autoilusta aiheutuvien päästöjen vähentäminen esimerkiksi autolla suoritettua liikkumista vähentämällä. Tämä hanke vastaa osaltaan polttomoottorikäyttöisen kaupunkiliikenteen vähentämistavoitteeseen parantamalla muita liikennemuotoja energiatehokkaampien dronien liiketoimintamahdollisuuksia ja samalla vahvistamalla ja lisäämällä kiinnostusta dronipalvelujen käyttömahdollisuuksiin.

Forum Viriumin osahankkeen tavoitteena on autonomisten dronilentojen pilotoinnin ja sitä tukevien toimenpiteiden kautta vahvistaa toisaalta uusien ratkaisujen löytymistä vähäpäästöisempiin ammattiliikkumismuotoihin pääkaupunkialueella, ja toisaalta tukea uusia energiatehokkaita ja vähähiilisiä droniliiketoimintamuotoja, kuten esimerkiksi pienjakelupalveluita tai autonomisia turvallisuuspalveluja. Hankkeen tavoitteena on luoda teemaan liittyville pk-yrityksille ja kaupungeille yhteinen ymmärrys dronien merkityksestä liiketoimintana ja erityisesti kaupunkien hiilineutraalisuuden kannalta, sekä kehittää toimijoiden välistä yhteistyötä liiketoiminnallisesti kannattavien ja terpeisiin vastaavien palveluratkaisujen löytymiseksi

Forum Viriumin osahankkeessa keskitytään autonomisiin BVLOS-dronilentoihin (Beyond Visual Line of Sight; näköyhteyden ulkopuolella), eikä droniliiketoimintaan, joka edellyttää laitteiden manuaalista ohjausta näköetäisyydeltä. Kokeiluja toteutetaan pääosin 2-3 kilpailutetun palveluntuottajan kanssa ja tarkoituksena on toteuttaa noin 300 yksittäistä lentoa. Palveluihin kytketään myös anturiikkayritysten ratkaisuja. Näiden autonomisten dronilentojen teknologioiden ja palvelujen ympärillä on jo vireää startup-yritystoimintaa Helsingissä, jota on myös haastateltu hankkeen suunnittelussa ja aiemmissa FVH:n työpajoissa (mm. Fleetonomy.AI, Aeromon Oy, ja muita). Tavoitteena on siis kehittää toimintaa, jolla korvataan osa autoista päästöttömämmillä palvelumuodoilla.

Pilottien ja niitä tukevien muiden toimenpiteiden avulla löydetään ratkaisuja siihen, kuinka dronilentopalveluiden avulla voidaan saavuttaa vähäpäästöisempiä liikkumismuotoja erilaisille palveluille. Tuotoksena yhteiskehittämisestä syntyy kirjallinen, sähköinen parhaat käytännöt koonti. Samalla näiden pilottien avulla yritykset saavat sekä ymmärrystä käyttötapauksista ja dronitoiminnan vähähiilisyydestä, että tarvitsemiaan markkinareferenssejä. Pitkän tähtäimen tuloksena alueelle syntyy uutta dronipalveluliiketoimintaa sekä uusien yritysten muodossa, että uusina, yhdessä esiin nostettujen tarpeiden mukaisina palvelutarjoamina. Kaupungin näkökulmasta FVH:n osahankkeen avulla löydetään vastuksia myös siihen, kuinka uudet droniteknologiat voivat osaltaan edelleen vahvistaa älykkäiden kaupunkien innovaatioalustoja myös vähähiilisten ratkaisujen kehittämisessä. Osahankkeen aikana toteutettavat potentiaalisten ostajaorganisaatioiden, myyjäorganisaatioiden sekä kaupungin toimijoiden yhteiset vuoropuhelut kasvattavat yhteistä ymmärrystä siitä, mitä dronilentojen liiketoiminta edellyttää konkreettisesti myös kaupungilta ja millaisia ovat palvelut, joille on aidosti kysyntää. Tärkeänä tuloksena syntyy myös faktatietoa siitä, millainen konkreettinen päästövähennysvaikutus autoilla suoritettujen palvelujen siirtämisellä dronipalveluiksi on.

